پوشش ۹۰درصدی هزینه درمان ناباروری

محمدمهدی ناصحی، مدیرعامل سازمان بیمه سلامت ایران گفت: خدمات ناباروری، زوجین نابارور در سامانه‌ای ویژه، نشان‌دار (مشمول دریافت خدمات) می‌شوند و زوج‌ها خدماتی مانند داروها، آزمایش‌ها و خدمات پاراکلینیک را دریافت می‌کنند. ناصحی افزود: زوج‌ها می‌توانند از خدمات سه دوره ناباروری IVF، میکرواینجکشن، IUI و FET با پوشش بیمه‌ای ۹۰درصدی در طول یک‌سال بهره‌مند شوند. /فارس

اعتراض به تقسیم ناعادلانه بودجه تغذیه دانشگاه‌ها

علیرضا وجهی، معاون دانشجویی دانشگاه تهران از تخصیص تبعیض‌آمیز بودجه دانشگاه‌های وزارت علوم و بهداشت انتقاد کرد. وی با بیان این‌که اگر سال آینده آموزش حضوری به ۱۰۰درصد برسد، بودجه تغذیه دانشگاه تهران با توجه به تورم‌ها ۲۵۰میلیارد تومان برآورد می‌شود، گفت: بودجه تغذیه امسال ۹۰۰میلیارد تومان بوده است، درحالی که به دلیل افزایش هزینه‌ها، در حال حاضر بودجه تغذیه ۱۰هزار نفر صرف تغذیه ۱۷۰۰دانشجو می‌شود. /مهر

لایحه بودجه ۱۴۰۱ یکشنبه گذشته تقدیم مجلس شد/ عکس: میزان

۳۲درصد برای جامعه

بررسی سهم نهادهای اجتماعی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱

میثم اسماعیلی

جامعه

برای مدت‌ها تقدیم لایحه بودجه از سوی دولت به مجلس برای عموم مردم اتفاقی معمول و سیاسی بود، کشمکش‌های بعد از آن هم چندان راه به زندگی مردم نداشت، به عبارت دیگر این‌که بودجه چه ارگانی چقدر بیشتر شده یا چه نهادی سهم کمتری از بودجه عمومی سال داشته، کمتر به محاوره‌های معمول راه می‌یافت. اما حالا یکی از رایج‌ترین بحث‌ها، بحث در رابطه با بودجه است و به نوعی شهروندان چرتکه به‌دست در حال گمانه‌زنی وضعیت معیشتی خود هستند، ارگان‌ها و نهادها هم با ضرب و تقسیم اعداد اعلام می‌کنند با توجه به شرایط کنونی چگونه می‌توانند دخل و خرج‌شان را با توجه به تکالیف محول‌شده تراز کنند. همین حساسیت جامعه به بودجه عمومی، نشان از اهمیت سهم تخصیص داده‌شده به نهادهای اجتماعی دارد، این‌که نهادهایی که به صورت بی‌واسطه در زندگی مردم نقش دارند، چه سهمی از بودجه خواهند داشت؟ آسیب‌های اجتماعی که بسیاری از کارشناسان این حوزه نسبت به افزایش سونامی‌وار آن پس از کرونا هشدار داده‌اند، چه سهمی در لایحه بودجه تقدیمی به مجلس دارد؟ آیا برای وضعیت محیط زیست و البته تنش‌های آبی که از حوزه زیستی به حوزه امنیتی وارد شده، ردیف جداگانه‌ای تخصیص داده شده است؟ چرا بودجه سلامت با توجه به سال سخت کرونایی نسبت به سال گذشته کمتر شده است؟ چرا وزارتخانه آموزش و پرورش با همه مشکلاتی که در سال گذشته با آن دست به گریبان بود، از افزایش شگفت دانش‌آموزان بازمانده از تحصیل گرفته تا رتبه‌بندی معلمان و لزوم نوسازی مدارس و کمبود معلم، همچنان کمترین افزایش را نسبت به دیگر وزارتخانه‌ها داشته است؟ دخیل کردن بانک‌ها در تصمیم تحویل وام ازدواج چه توجیهی دارد. آن هم در حالی که در همه این سال‌ها بانک‌ها در اعطای این تسهیلات بیشترین موانع را ایجاد می‌کردند؟ همه این ابهامات البته که سوی دیگری هم دارد. توجه ویژه بودجه امسال به موضوع طرح جمعیت و جوانی، افزایش اعتبارات برنامه مقابله با فقر مطلق برای افراد تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی و البته حذف معافیت‌های مالیاتی موسسات کنکور دانشگاه‌ها، ازجمله این موارد است. به طور کلی اما هنوز سهم امور اجتماعی در لایحه بودجه ۱۴۰۱ سهم قابل توجهی است، به شکلی که سهم امور رفاه اجتماعی از امور ده‌گانه لحاظ شده در بودجه امسال، کمی بیش از ۳۲ درصد کل بودجه است و از این بابت در صدر اعتبارات قرار دارد. البته که باید بدانیم محیط زیست با تنها ۰/۲ درصد در ذیل فهرست سهم بودجه عمومی در امور ده‌گانه کشور قرار دارد. هرچند مقایسه اولیه بودجه امسال در حوزه اجتماعی، نسبت به سال گذشته نشان از توجه دولت سیزدهم در امور مربوط به جامعه دارد، شاید این نکته در ظاهر به چشم نیاید و آن را به بی‌توجهی محض دولت گذشته نسبت به «امور اجتماعی» ربط دهند، اما آنطور که برخی کارشناسان این حوزه می‌گویند، بودجه امسال نسبت به سال گذشته «بودجه اجتماعی‌تری» است. همه این موارد را باید با این پیش‌فرض بخوانیم که جامعه امسال اما جامعه سال گذشته نیست.

بودجه سلامت آب رفت

ابهام دیگر در بودجه تقدیمی دولت به مجلس در رابطه با اعتبارات تخصیصی به وزارت بهداشت و درمان است که نسبت به سال گذشته کاهشی ۲۰۰۰ میلیاردی دارد. در حالی بودجه پیشنهادی وزارت بهداشت در سال ۱۴۰۱، بالغ بر ۱۷۴ هزار و ۱۳۳ میلیارد تومان بود که براساس آنچه در لایحه بودجه پیشنهادی ۱۴۰۱ که دولت به مجلس شورای اسلامی ارائه داده است، بودجه وزارت بهداشت در سال آینده، ۱۳۴ هزار و ۱۳۳ میلیارد و ۷۹۳ میلیون تومان پیش‌بینی شده است. فاصله ۴۰ هزار میلیاردی پیشنهادی وزارت بهداشت با آنچه در بودجه آمده است اما به گفته وزیر بهداشت تغییر خواهد کرد. بهرام عین‌الهی دیروز گفته بود که «بودجه ۱۴۰۱ تغییرات زیادی پیدا می‌کند، مقدار زیادی از اختیار آن به وزارت بهداشت داده می‌شود و ما از منابعی که داریم، سعی می‌کنیم آن را انجام دهیم.» اما بودجه اختصاص‌یافته به این وزارتخانه در مقایسه با بودجه سال پیش هم کاهش داشته است. اعداد و ارقام بودجه‌ای که به وزارت بهداشت اختصاص‌یافته نشان می‌دهد بودجه ۱۳۵ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومانی وزارت بهداشت در سال ۱۴۰۰، به ۱۳۴ هزار و ۱۳۳ میلیارد و ۷۹۳ میلیون تومان کاهش یافته است. این در حالی است که بودجه سال ۱۴۰۰ حوزه سلامت در مجموع ۵۷ درصد نسبت به سال ۹۹ افزایش داشت و ۱۵ درصد از اعتبارات عمومی دولت به بخش سلامت تخصیص داده شد. هر چند آنطور که وزیر بهداشت گفته، هنور وضعیت ارز دارو در بودجه هم نامشخص بوده و قرار است در جلساتی در این زمینه تصمیم‌گیری شود. علیرضا سلیمی، رئیس انجمن بیهوشی و مراقبت‌های ویژه و معاون پیشین سازمان نظام پزشکی معتقد است سیاست ریاضت‌گونه دولت در بودجه امسال قابل فهم است، اما کاهش اعتبارات در حوزه سلامت، در نهایت به کاهش کیفی خدمات به مردم خواهد انجامید. او به جام‌جم می‌گوید: «فارغ از بودجه امسال اگر نگاهی به میانگین دو دهه اخیر داشته باشیم، متوجه می‌شویم حوزه سلامت همواره طی این زمان حوزه پرچالش و مشکلی بوده است. این مشکلات با انباشت‌های چندساله حتی به مرحله بحرانی هم رسیده است. واقعیت این است که چرخه اقتصادی در حوزه سلامت چرخه معیوبی است که بی‌توجهی به آن نگران‌کننده خواهد بود. این بی‌توجهی معطوف و محدود به بودجه انقباضی امسال نیست و می‌دانیم سیاست ریاضت دولتی در آن اعمال شده است، اما باید بدانیم نوسازی تجهیزات بیمارستانی و جایگزینی آن با توجه به شرایط کنونی امکان‌پذیر نیست. ضمن این‌که نیروی انسانی فعال در این حوزه هم مشمول تورم‌های موجود قرار دارند و نمی‌توان این بخش را از تاثیرات نابسامانی‌های اقتصادی استثنا کرد.»

دست بالای بانک‌ها در وام ازدواج

میزان وام ازدواج در بودجه هم از آن موضوعاتی بود که در همین فاصله دو روزه واکنش‌های بسیاری به همراه داشت. پس از انتشار نسخه اولیه لایحه بودجه عنوان شد که وام ازدواج از ردیف اعتبارات بودجه حذف شده است. خبری که خیلی زود با واکنش معاون امور جوانان وزارت ورزش و جوانان روبه‌رو شد و آن را تکذیب کرد. وحید یامین‌پور با تاکید بر این‌که ارائه تسهیلات ازدواج جوانان در لایحه بودجه ۱۴۰۱ حذف نشده، اعلام کرد: «دولت در تبصره ۱۷ لایحه بودجه ۱۴۰۱ ذیل عنوان رفاه و سلامت، به اجرایی شدن قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت اشاره کرده که ماده۶۸ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت نیز مربوط به تکلیف بانک مرکزی به پرداخت تسهیلات ازدواج جوانان است. در واقع این تبصره، ارائه تسهیلات ازدواج به جوانان را حذف نکرده، بلکه درخواست «اختیار» برای آن کرده است.» خلاصه‌شده گفته‌های او در رابطه با وام ازدواج این است که در لایحه بودجه ۱۴۰۱ برای اولین بار دولت از تعیین مبلغ وام ازدواج خودداری کرده و با حذف درج عدد میزان وام ازدواج، تعیین مبلغ این وام را به خود دولت و بانک‌ها سپرده است. این پیشنهاد در حالی مطرح شده که بانک‌ها حتی با داشتن قانون و الزام، شرایط بسیار سختگیرانه‌ای برای وام ازدواج در نظر داشتند و حالا با باز گذاشتن دست بانک‌ها، وضعیت به‌مراتب پیچیده‌تر خواهد شد.

سال سخت تامین اجتماعی

از دیگر ابهامات لایحه که البته در همین فاصله دو روزه انتقاداتی را هم به همراه داشته است، مربوط به سهم صفرِ سازمان تامین اجتماعی در لایحه است. این در حالی است که در لایحه بودجه همواره پرداخت بخشی از بدهی‌های دولت به سازمان تامین اجتماعی دیده می‌شد. علی دهقان‌کیا، رئیس کانون بازنشستگان کارگری تهران در نظر نگرفتن سهم تامین اجتماعی در بودجه سال آینده را در تعارض با بهبود وضعیت کارگران می‌داند. او معتقد است اگر پرداخت بدهی دولت به تامین اجتماعی در بودجه دیده نشود، این سازمان در سال آینده با مشکلات بسیاری رو به رو خواهد بود. براساس لایحه بودجه ۱۴۰۱، سنوات خدمت مورد قبول برای بازنشستگی تمامی مستخدمان مرد و زن افزایش می‌یابد. بر این اساس سن بازنشستگی برای افراد دارای حداقل مدرک کارشناسی معتبر در تمامی صندوق‌های بازنشستگی اعم از کشوری، لشکری، سازمان تامین اجتماعی، دو سال افزایش می‌یابد. محاسبه حقوق بازنشستگی در تمامی صندوق‌های بازنشستگی اعم از کشوری، لشکری، سازمان تامین اجتماعی هم براساس متوسط حقوق سه سال آخر زمان اشتغال خواهد بود.

سر آموزش و پرورش بی‌کلاه ماند

بدیهی است که افزایش ردیف اعتبارهای تخصیصی نسبت به سال گذشته، نمی‌تواند شاخصی بر توجه بیشتر به آن حوزه باشد. به عنوان مثال نمی‌توان گفت اگر بودجه امسال وزارتخانه‌ای نسبت به سال گذشته افزایش داشته، پس این نشان از توجه ویژه به این وزارتخانه دارد. بلکه این افزایش اعتبارات باید با توجه به موقعیت کنونی آن وزارتخانه و مشکلات و چالش‌های پیش‌روی آن سنجیده شود. اما در سالی که شاهد تورم ۴۰ درصدی بودیم، انتظارات نسبت به بودجه کنونی بیش از گذشته است. با این اوصاف افزایش ۱۴ درصدی بودجه آموزش و پرورش نسبت به سال گذشته به نوعی «بهت‌آور» بوده است. چراکه این وزارتخانه در حالی با سیل مشکلات و چالش‌ها رو به روست که میان ۱۶ وزارتخانه کابینه دولت با کمترین افزایش بودجه نسبت به سال گذشته روبه‌رو بوده است.

بودجه این وزارتخانه در لایحه بودجه سال گذشته در حالی ۱۱۳ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده بود که نسبت به سال قبل‌ترش حدود ۵۵ درصد افزایش داشته است، این اعتبار اما در لایحه بودجه ۱۴۰۱ با تنها ۱۴ درصد افزایش به ۱۳۱ هزار میلیارد تومان رسیده است. ابراهیم سحرخیز، معاون پیشین آموزش و پرورش معتقد است این، ادامه نگاه نامناسب دولت‌ها به مفهومی به نام آموزش در ایران است. او می‌گوید: «این رقم نه به معنای کاهش که به مفهوم حذف کیفیت در نظام آموزشی کشور است و در خوشبینانه‌ترین حالت، می‌تواند کفاف مخارج معمول این وزارتخانه را بدهد.» با نگاهی به اعتبارات تخصیص‌یافته به آموزش و پرورش می‌توان به قطع گفت نسبت اعتبارات غیرپرسنلی به اعتبارات پرسنلی در آموزش و پرورش صفر است! سحرخیز به جام‌جم می‌گوید: «مراد از اعتبارات غیرپرسنلی، کیفیت‌بخشی به آموزش و پرورش است. این نسبت در آموزش عالی ۸۰ به ۲۰ است. یعنی ۸۰ درصد اعتبارات به حقوق پرسنل و مخارج معمول تخصیص داده و ۲۰ درصد آن خرج کیفیت آموزشی می‌شود. این اعتبار در آموزش و پرورش صفر است، به این معنا که اگر آموزش و پرورش با توجه به اعتبارات بودجه بتواند از عهده حقوق پرسنلی‌اش بربیاید، هنر کرده است و چیزی برای کیفیت‌بخشی به آموزش نمی‌ماند.» کم نیستند کارشناسان این حوزه که معتقدند بودجه کنونی نشان می‌دهد آموزش و پرورش همچنان در اولویت دولت‌ها نیست، آنها می‌گویند با توجه به اعتبار ۲۵ هزار میلیاردی که به رتبه‌بندی تخصیص داده شده و البته افزایش ۱۰ درصدی حقوق این میزان افزایش در بودجه، حتی جوابگوی همین موارد در آموزش و پرورش هم نیست. از دیگر نقدهای پرتکرار در این حوزه باید به افزایش سن بازنشستگی اشاره کرد. معاون پیشین آموزش و پرورش معتقد است: «راه جبران کمبود ۳۰۰ هزار معلم، افزایش سن بازنشستگی نیست. آن هم در حالی که پاداش پایان خدمت بازنشستگان دو سال پیش هم هنوز پرداخت نشده است! و همه اینها در حالی است که بدانیم تعداد بازنشستگان آموزش و پرورش در سال اخیر دو برابر سال‌های قبل بوده است. ضمن این‌که افزایش سن بازنشستگی در آموزش و پرورش با بحث جوانگرایی و تحول در آموزش در تعارض محض قرار دارد.» نکته عجیب سهم اندک آموزش و پرورش در بودجه امسال، این است که بدانیم از چند ماه پیش علیرضا علی‌احمدی، وزیر پیشین آموزش و پرورش به عنوان معاون امور علمی، فرهنگی و اجتماعی سازمان برنامه و بودجه منصوب شده و با توجه به پیشینه چهارساله حضور او در وزارت آموزش و پرورش، با همه مشکلات این وزارتخانه آشناست.

خبرخوش دولت برای خانواده ایرانی

هر قدر در بودجه‌های هشت سال گذشته اعتبارهای تعلق گرفته در راستای سیاست‌های جمعیتی کمرنگ بوده در لایحه بودجه دولت سیزدهم این اعتبارات قابل توجه است. به طوری که براساس لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ برای اجرای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مبلغ ۱۲ هزار میلیارد تومانی اختصاص داده شده است.

براساس لایحه مذکور تنها وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای «برنامه راهبری و اجرای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت» ردیف بودجه اختصاصی دارد و در صورت تصویب مجلس، در این راستا به این وزارتخانه مبلغ ۲۳۵۹ میلیارد و ۴۷۴ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان اختصاص می‌یابد. در این لایحه به‌جز وزارت بهداشت، به هیچ وزارتخانه و دستگاه دیگری ردیف بودجه اختصاصی برای اجرای قانون «جوانی جمعیت» تعلق نگرفته و تنها وزارت آموزش و پرورش و نهاد ریاست جمهوری ذیل چندین عنوان برنامه خود برای اجرای سیاست‌های قانون «جوانی جمعیت» نیز بودجه دریافت می‌کنند. صالح قاسمی، پژوهشگر تحولات جمعیت معتقد است این نشانه بسیار خوبی برای خانواده ایرانی است. او به جام‌جم می‌گوید: «رویکرد دولت سیزدهم از ابتدای این بود که مسائل کشور اولویت‌بندی شود، به همین دلیل مساله جمعیت که بسیاری از ساختارهای دیگر کشور متاثر از آن است، در اولویت سیاست‌گذاری‌های دولت قرار گرفت. این رویکرد در بودجه ۱۴۰۱ هم محسوس است و بسیار امیدواریم برخلاف رویکردی که دولت تدبیر در هشت سال گذشته داشت، دولت سیزدهم گام‌های موثری در این راه بردارد. دولت سیزدهم این اتفاق را به صورت کامل فهم کرده و کاملا آگاه است که به لحاظ زمانی در ساختار جمعیتی در مضیقه هستیم و حدود هشت سال فرصت داریم الگوی فرزندآوری را اصلاح کنیم. لایحه بودجه امسال نشان می‌دهد بعد از سال‌ها بی‌توجهی به خانواده ایرانی، شاهد حمایت‌هایی از سوی دولت خواهد بود.»

نگاه ویژه بودجه به بهزیستی

سازمان بهزیستی اما به عنوان متولی اصلی در حوزه آسیب‌های اجتماعی شاهد افزایش قابل توجهی در اعتبارات بودجه امسال است، همچنین در این بودجه برای اجرای سند سالمندان نیز پیش‌بینی‌های صورت گرفته است. این افزایش اعتبار در حالی است که بدانیم با توجه به نگاه ویژه ابراهیم رئیسی در این حوزه از تاکیدهای چندباره او درباره لزوم پیشگیری از آسیب‌ها گرفته تا احیای شورای‌عالی اجتماعی در وزارت کشور، انتظار چنین اقدامی هم در بودجه سال جدید از سوی دولت سیزدهم می‌رفت.

در سال ۱۴۰۰ بودجه سازمان بهزیستی که در ابتدا از سوی دولت نزدیک به ۴۰۰۰ میلیارد تومان پیش‌بینی شده بود، در نهایت با افزایش از طرف مجلس شورای اسلامی به ۹۵۰۰ میلیارد تومان رسید. همچنین درخصوص کاهش فقر مطلق از محل تبصره ۱۴ یعنی مبالغی که به عنوان مستمری ماهانه به مددجویان بهزیستی پرداخت می‌شود، در سال ۱۴۰۰، ۳ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان (فقط برای بهزیستی) درنهایت در نظر گرفته شد. یکی دیگر از موارد مهمی که چند سالی است در لایحه بودجه گنجانده می‌شود، مربوط به قانون حمایت از حقوق افراد دارای معلولیت است که از سال ۹۷ که در دولت به تصویب رسید تا سال ۹۷ هیچ بودجه‌ای اختصاصی برای اجرای قانون تخصیص داده نشده بود، بعد از آن ۲۰۰ میلیارد تومان در قانون در نظر گرفته شد که در نهایت تخصیص صورت نگرفت؛ در سال ۹۸، ۱۱۰۰ میلیارد تومان در قانون بودجه لحاظ شد که ۷۷۶ میلیارد تومان تخصیص یافت؛ در سال ۹۹، ۱۳۰۰ میلیارد تومان و در سال ۱۴۰۰ این مبلغ به ۲۰۰۰ میلیارد تومان افزایش یافت. با توجه به این که سازمان بهزیستی یکی از دستگاه‌های متولی سلامت اجتماعی است که بیش از ۱۸۰ ریز فعالیت دارد، این افزایش بودجه در بهبود کیفی خدمات بهزیستی می‌تواند تاثیرات بسیاری داشته باشد. شیرخوارگاه‌ها و مراکز نگهداری کودکان بی‌سرپرست و بدسرپرست و دوران سالمندی و مراکز سالمندان و نیز زنان سرپرست خانوار، افراد از کار افتاده و دارای معلولیت، بیماران اعصاب و روان، کودکان کار، معتادان و افراد آسیب‌دیده تنها بخشی از فعالیت‌های تکلیف‌شده بهزیستی در حوزه‌های مختلف است. به باور بسیاری از کارشناسان توجه به این قشر از جامعه برای پیشگیری از بسیاری از آسیب‌های اجتماعی موثر خواهد بود.

بودجه ۱۴۰۱ از نمای نزدیک

- حوزه‌های اجتماعی گسترده‌تر از آن است که بتوان به صورت تفکیک‌شده اعتبارات لحاظ‌شده در لایحه امسال در آن را بررسی کرد. اما می‌توان به صورت گذرا به بخشی از این موارد اشاره کرد.
- در حالی که در لایحه بودجه سال گذشته سهم سازمان حفاظت محیط زیست بیش از ۱۲۲۸ میلیارد تومان بود، این رقم در سال جاری به بیش از ۲۱۵۷ میلیارد تومان افزایش یافته و بخشی از آن برای تامین تجهیزات اطفای حریق عرصه‌های طبیعی در نظر گرفته شده است.
- دولت در لایحه بودجه سال آینده که برای تصویب به مجلس ارائه داده، نیروی انتظامی را به ارائه خدمات آنلاین تعویض پلاک و نقل و انتقال خودرو مکلف کرده و پیش‌بینی درآمدی ۱۰۰۰ میلیارد تومانی را نیز از این محل داشته است. بر این اساس نیروی انتظامی مکلف است از ابتدای سال ۱۴۰۱ سامانه تعویض پلاک انواع خودرو و موتورسیکلت را به نحوی ایجاد کند که تمامی مراحل نقل و انتقال مالکیت به صورت برخط انجام شود و مراجعه حضوری اشخاص صرفا برای فک و نصب باشد.
- اعتبارات منابع آب از ۹/۳ هزار میلیارد تومان در قانون بودجه ۱۴۰۰ به ۲۲/۳ هزار میلیارد تومان در جهت رفع تنش‌های آبی و تقویت آبرسانی پایدار به مناطق ضروری شهری و روستایی؛ افزایش یافته است.
- طبق لایحه بودجه ۱۴۰۱، اپراتورها علاوه بر قیمت هر پیامک، مبلغ سه تومان از کاربران دریافت می‌کنند که این مبلغ جهت اجرای قانون حمایت از حقوق افراد دارای معلولیت و ساماندهی کودکان کار و خیابانی در اختیار سازمان بهزیستی قرار می‌گیرد.
- بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۱ نشان می‌دهد درصورت تصویب مجلس شورای اسلامی، مبلغ جرایم رانندگی در سال آینده ۵ درصد افزایش می‌یابد. همچنین تخلفات و جریمه‌های رانندگی براساس اعلام پلیس راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی از طریق پیامک به مالکان خودروها اعلام می‌شود و اپراتورهای تلفن‌های همراه موظف هستند هزینه پیامک‌ها را در قبوض تلفن همراه مالکان وسیله نقلیه درج و مبالغ مربوطه را از آنها دریافت کنند.
- براساس لایحه بودجه سال آینده، ۲۰ درصد از عوارض آلایندگی به صندوق ملی محیط زیست برای کاهش آلودگی‌های زیست‌محیطی اختصاص می‌یابد.
- براساس لایحه بودجه سال آینده، معافیت‌های مالیاتی موسسات کنکور دانشگاه‌ها حذف می‌شود. در تبصره ۶ این لایحه که به عوارض و مالیات مربوط است، آمده که معافیت مالیاتی فعالیت‌های مربوط به انتشارات کمک‌درسی موضوع بند (ل) ماده ۱۳۹ قانون مالیات‌های مستقیم تا سقف دو میلیارد در سال قابل اعمال است و بعد از آن، حسب مورد به نرخ ماده ۱۵۰ یا ماده ۱۳۱ قانون مالیات‌های مستقیم مشمول مالیات می‌شود.
- براساس بند ح تبصره ۶ لایحه بودجه ۱۴۰۱ که به عوارض و مالیات اختصاص دارد، در تمام مراکز درمانی کشور، ۱۰ درصد از حق‌الزحمه پزشکان، به عنوان مالیات کسر می‌شود. براین اساس، پزشکان در مراکز درمانی موظف به پرداخت مالیات شده‌اند، اما سوال اینجاست که آیا در مطب‌های خصوصی نیز این دستورالعمل لازم الاجراست؛ آیا پزشکان موظف به نصب کارتخوان و ارائه دقیق درآمدهای خودمی‌شوند؟!
- در بودجه پیشنهادی، موضوع حمایت از سوت‌زنان و گزارشگران اعلام فساد هم لحاظ شده است. بر این اساس برای برنامه حمایت از افشاکنندگان فساد یا به‌اصطلاح همان سوت‌زنی برای اعلام تخلفات عمومی در بخش هزینه‌ای و زیرمجموعه دستمزد و حقوق مبلغی بالغ بر بیش از ۱۰ میلیارد تومان و در بخش سایر هزینه‌ها بیش از ۴۴ میلیارد تومان و به طور کلی ۵۴ میلیارد و ۹۸۸ میلیون پیشنهاد شده است.